

CADRU METODOLOGIC DE FORMARE A COMPETENȚEI DE COMUNICARE PRAGMATICĂ ÎN LIMBA ENGLEZĂ LA ELEVII DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL TEHNIC ISCED 4

*Angela DIMITRIU, Nina BÎRNAZ,
Universitatea de Stat din Moldova*

Secolul XXI determină anumite orientări referitor la angajarea pe piața muncii. O orientare imperativă, în acest context, este *comunicarea*. Comunicarea eficientă este un element esențial la orice loc de muncă, or contextul global actual al pieții muncii solicită de la angajați abilitatea de a comunica într-o limbă circulară la nivel global - limba engleză.

Angajatorii evaluează nu doar competențele lingvistice ale candidaților, dar și abilitățile lor de a se adapta la diverse situații de comunicare: de a articula idei, de a pune întrebări și de a răspunde adecvat la întrebări, cu alte cuvinte evaluează competența de comunicare pragmatică în limba engleză – exigență imperativă contextului actual pentru cariera profesională.

Pornind de la această idee, învățământul profesional-tehnic are datoria de a dezvolta la elevi, viitori specialiști în diverse domenii, competența de comunicare pragmatică în limba engleză.

În acest articol este prezentat cadrul metodologic de formare a competenței de comunicare pragmatică în limba engleză la elevii din învățământul profesional tehnic ISCED 4, care reprezintă un construct științifico-didactic constituit din teorii, principii, metode didactice și sarcini de învățare.

Cuvinte-cheie: *comunicare, competență de comunicare pragmatică în limba engleză, învățământ profesional tehnic, elevi, metode didactice, sarcini de învățare, construct științifico-didactic.*

METHODOLOGICAL FRAMEWORK FOR DEVELOPING PRAGMATIC COMMUNICATION COMPETENCE IN ENGLISH TO STUDENTS FROM VOCATIONAL TECHNICAL EDUCATION ISCED 4

The 21st century require certain demands regarding employment on the labor market. An imperative orientation, in this context, is communication. Effective communication is an essential element in any workplace, or the current global context of the labor market requires employees the ability to communicate in a globally used language - English.

Employers evaluate not only the language skills of the candidates, but also their ability to adapt to various professional communication situations: to share ideas, ask questions and answer questions appropriately, in other words they evaluate the competence of pragmatic communication in English language - an imperative requirement in the current context for the professional career.

Starting from this idea, the professional-technical education has the duty to develop students' competence of pragmatic communication in English, to be future specialists in various fields.

This article presents the methodological framework for training the competence of pragmatic communication in English for students in ISCED 4 vocational technical education, which represents a scientific-didactic construct created out of theories, principles, didactic methods and learning tasks.

Keywords: *communication, pragmatic communication competence in English, vocational technical education, students, didactic methods, learning tasks, scientific-didactic construct.*

Introducere

Cunoașterea limbii engleze este o necesitate în multe sectoare și domenii de activitate. Formarea profesională presupune implicit învățarea limbii engleze, în special formarea competenței de comunicare pragmatică în limba engleză, aspect care deschide noi orizonturi și contribuie semnificativ la realizarea unei integrări profesionale eficiente a absolvenților în orice domeniu profesional. În acest context, competența

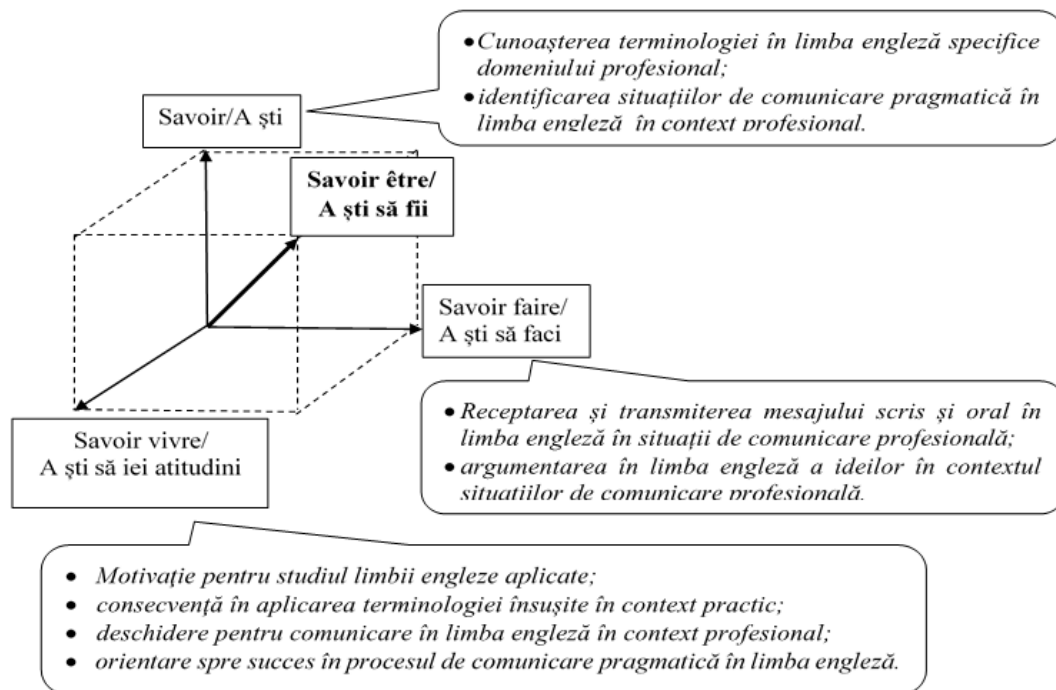
de comunicare pragmatică în limba engleză devine imperativ al creșterii profesionale. Strategia de dezvoltare a învățământului profesional tehnic 2013-2020 a avut drept scop modernizarea și eficientizarea învățământului profesional tehnic în vederea sporirii competitivității economiei naționale prin pregătirea forței de muncă competente și calificate, în corespundere cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii [7]. Astfel, un aspect forte în contextul formării competenței de comunicare pragmatică, este introducerea în programul de studii pentru învățământul profesional tehnic (ÎPT) postsecundar, nivel 4 ISCED, din Republica Moldova, a disciplinei limba engleză pentru ÎPT. Începând cu anul de studii 2017-2018 elevii din învățământul profesional tehnic din Republica Moldova studiază limba engleză conform unui curriculum modernizat, adaptat meseriei și specialității studiate [2]. Pe lângă programa de liceu, în instituțiile de ÎPT, elevii studiază limba engleză aplicată, reieșind din specificul profesiei. Noul curriculum la disciplina limba engleză pentru ÎPT a constituit o prevedere importantă a Strategiei de dezvoltare a învățământului profesional tehnic, care vine să pregătească elevii pentru piața muncii și să asigure atractivitatea acestui tip de studii.

Așadar, preocuparea pentru formarea competenței de comunicare în limba engleză la elevii din ÎPT, rezidă în faptul că se pune tot mai mult accent pe stăpânirea limbii engleze la angajarea în câmpul muncii. Din această perspectivă, este important și necesar ca elevii, după absolvire să dețină competența de comunicare pragmatică în limba engleză. Pornind de la această premisă, menționăm actualitatea cercetării referitoare la studierea limbii engleze în ÎPT axată, în mod particular, pe dezvoltarea competenței din perspectiva comunicativ-funcțională sau a pragmaticei comunicării. Deci, se pune accent pe comunicarea socială, care are la bază o competență vădit acțională, pragmatică. Această abordare, centrată pe acțiune, stă la baza Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi, care prevede că cei ce învață și cei ce utilizează limbile sunt actori sociali care au de îndeplinit anumite sarcini, în anumite circumstanțe, într-un mediu și domeniu particular de activitate [3, p. 9].

Delimitări conceptuale referitor la competența de comunicare pragmatică în limba engleză

Pornind de la definiția competenței, propusă de cercetătoarea N. Bîrnaz [1, pp. 47- 48], definim competența de comunicare pragmatică în limba engleză (CCPLE) drept ansamblu tridimensional: aspect cognitiv/cunoștințe (Savoir), aspect praxiologic/abilități (Savoir faire) și aspect axiologic/valori și atitudini (Savoir vivre) necesar pentru comunicarea eficientă în limba engleză în domeniul profesional.

Figura 1. Modelul grafic al competenței de comunicare pragmatică în limba engleză.

Astfel, *aspectul cognitiv* reprezintă:

- cunoașterea terminologiei în limba engleză specifice domeniului profesional;
- identificarea situațiilor de comunicare pragmatică în limba engleză în context profesional.

Aspectul praxiologic include:

- receptarea și transmiterea mesajului scris și oral în limba engleză în situații de comunicare profesională;
- argumentarea în limba engleză a ideilor în contextul situațiilor de comunicare profesională.

Aspectul axiologic presupune:

- motivație pentru studiul limbii engleze aplicate;
- consecvență în aplicarea terminologiei însușite în context practic;
- deschidere pentru comunicare în limba engleză în context profesional;
- orientare spre succes în procesul de comunicare pragmatică în limba engleză (Figura 1).

În baza acestor constatări evidențiem prioritatea formării competenței de comunicare pragmatică în limba engleză la elevii din învățământul profesional-tehnic pentru o carieră profesională de succes, corelată la cerințele pieții muncii la nivel european, dar și mondial.

Cadrul metodologic de formare a CCPLE la elevii din învățământul profesional tehnic

Pornind de la esența componentelor competenței de comunicare pragmatică în limba engleză, am elaborat un cadru metodologic de formare a acestei competențe elevilor din învățământul profesional tehnic ISCED 4, care reprezintă un construct științifico-didactic constituit din *teorii, principii, metode didactice și sarcini de învățare*.

Teoriile și principiile deduse din aceste teorii reflectă fundamente psihopedagogice, care stau la baza proiectării activităților didactice/lecțiilor, metodele didactice reprezintă modalități de implicare activă a elevilor în procesul de învățare, sarcinile de învățare reflectă quantumul de achiziții ale elevilor dobândit în procesul de instruire. În vederea dezvoltării CCPLE, sarcinile de învățare se formulează în context taxonomic și anume în contextul taxonomiei lui Bloom. Astfel, nivelurile cunoaștere și înțelegere corespund aspectului cognitiv *cunoștințe/savoir*, nivelurile aplicare, analiză, sinteză corespund aspectului praxiologic *abilități/savoir faire* și nivelul evaluare - aspectului axiologic *valori și atitudini/savoir vivre* (Tabelul 1).

Tabelul 1. Cadrul metodologic de formare a CCPLE la elevii din învățământul profesional tehnic ISCED 4.

Teoria	Teoria constructivistă Constructivismul cognitiv (J. Piaget) [5] J. Piaget consideră că realitatea nu este cunoscută sau descoperită de la sine de către elev, dar prin acumularea informației, apoi prin prelucrarea și asimilarea acesteia.
Principiul	Implicarea activă a elevului în procesul de învățare Principiul <i>Implicarea activă a elevului în procesul de învățare</i> presupune faptul că învățarea este un proces activ, în care elevii construiesc noile idei sau concepte pornind de la cunoașterea curentă și cea trecută.
Metode didactice	Pentru implicarea activă a elevilor în procesul de învățare se recomandă utilizarea metodelor didactice de comunicare orală și scrisă, lectura textului și extragerea informațiilor esențiale din text, întreținerea unui dialog pe teme legate de domeniul profesional (comunicarea interactivă) pentru un schimb de informații în domeniul profesional, povestirea, expunerea, explicatia, descrierea, reprezentarea grafică a informației, hărțile conceptuale, scheme, scrierea eseurilor și a articolelor tematice, discursul tematic (la domeniul profesional ales), realizarea traducerii sincrone (specialitatea turism), studii de caz, rezolvare de probleme etc.

Exemplu**Învățământ Profesional Tehnic, ISCED 4****Disciplina: Limba engleză aplicată****Specialitatea: Turism****Tema: Atracțiile turistice (EN: Tourist attractions)****- Citiți textul și rezolvați sarcinile propuse în baza textului***Fragment din textul: Bine ati venit in Moldova (EN: Welcome to Moldova)*

Millions of people all over the world spend their holidays travelling [...]. Old Orhei is one of the most important historical sites of the Republic [...]. The architecture of the 15th — 18th centuries can be seen in the Virgin's Assumption Church in the Căpriana Monastery, the Church of Măzărache in Chișinău (1752), the Church of the Rudi Monastery (1772), Soroca Fortress (reconstructed by stone in XVI century) [...]. Different objects made by popular craftsmen are of great value. Carpets, embroideries, towels and tablecloths from Cosăuți; stone art from Cosăuți and Braniște; ceramics from Hoginești (The Potter House of Vasile Gonciar), Cinișeuți, Jurceni, Țigănești; objects made of leather and sheepskin [...]. Those who live in the country like to go to a big city and spend their time visiting museums, house of "Alexei Mateevici" in village Zaim, Căușeni, House-Museum of Alexander Donici in village Bezeni, Orhei, The National Museum of History of Moldova based in Chișinău [...], art galleries, Andrei Mudrea - Modern Art in Chișinău and Petru Costin' Collection Gallery in Ialoveni city [...], theaters, Mihai Eminescu National Theater, Vasile Alecsandri National Theater în Bălți [...] or to go sightseeing [...].

Cunoaștere:

- Scrieți definiția sintagmei „atracție turistică”.
- Numiți tipurile de atracții turistice.

Înțelegere:

- Răspundeți la următoarele întrebări:
 1. Why is it pleasant to travel in Moldova?
 2. What can one do travelling?
 3. Why is Old Orhei called one of the most important historical sites of the Republic?
 4. What places can the architecture of the 15th – 18th centuries be seen in Moldova?
 5. What objects (and in what places) are produced by popular craftsmen?
 6. Who did Moldova give the world in the 19th, 20th, and the 21st centuries? Name them.
 7. What can you say about the people of Moldova?
- Notați pe harta de contur a R. Moldova atracțiile turistice descrise în text.

Aplicare:

- Reprezentați într-o hartă conceptuală tipurile de atracții turistice din R. Moldova, descriind localitatea și regiunea unde se află.
- Relatați despre atracțiile turistice din Republica Moldova.

Analiză:

- Imaginați-vă un itinerar turistic spre 10 atracții turistice din R. Moldova, Cetatea Soroca, Mănăstirea Căpriana, Rezervația naturală Codrii, Orheiul Vechi, Casa olarului „V. Gonciar” [...]. Divizați aceste atracții după anumite categorii tematice turistice (de exemplu , rezervație naturală, monument istoric, tezaur național ce păstrează un valoros genofond floristic și faunistic etc.).

Sinteză:

- Scrieți un eseu, în care să reflectați valoarea atracțiilor turistice arhitecturale începând cu secolul 15 până în ziua de astăzi.
- Alcătuiți, în baza eseului elaborat, un dialog din șase întrebări și șase răspunsuri între agentul de turism și turistul străin, care este interesat să viziteze atracții turistice din R. Moldova.

- Realizați un itinerar turistic pentru 5 atracții turistice (un muzeu, o galerie, o biserică, o mănăstire, o expoziție/casa unui meșter popular) din R. Moldova: descrieți traseul turistic și cele 5 atracții turistice.
- Realizați un sondaj pentru a identifica care sunt cele mai preferate atracții turistice din Moldova ale părinților/profesorilor/colegilor de clasă.

Evaluare:

- Rezolvați următoarea situație de problemă: Un turist străin a venit în R. Moldova pentru două zile și este interesat să viziteze atracții turistice arhitecturale din secolele 15-18. În calitate de Agent de turism, ce atracții turistice îi propui să viziteze în această perioadă. Argumentează răspunsul.
- Traduceți sincron din limba română în limba engleză informația despre atracția turistică „Orheiul Vechi”.

Teoria	Teoria constructivistă Constructivismul social (L. Vîgotski) [8] L. Vîgotski enunță că construcția cognitivă a elevului se realizează într-un proces social interactiv, extrapolat la mediul educațional, profesorul și elevii se angajează în activități comune, ceea ce denotă aspect definit prin soco-constructivism.
Principiul	Implicarea biunivocă a actorilor educaționali (profesor - elev) în procesul de învățare Principiul <i>Implicarea biunivocă a actorilor educaționali (profesor - elev)</i> are ca premisă învățarea - un proces dirijat de profesor, cu implicarea activă a elevilor în cadrul activităților interactive, autentice și colaborative.
Metode didactice	În procesul de instruire se recomandă aplicarea metodelor care angajează atât profesorul, cât și elevul într-un parteneriat activ și colaborativ, unde ambele părți contribuie la procesul de învățare. Astfel de metode se axează pe lucru în echipă, cu implicarea biunivocă a actorilor, având roluri de interacțiune cognitivă, afectivă și axiologică: dezbateri și discuții, metoda învățării prin descoperire, studii de caz, rezolvare de probleme, proiecte de grup etc.

Exemplu**Învățământ Profesional Tehnic, ISCED 4****Disciplina: Limba engleză aplicată****Specialitatea: Ecologia și protecția mediului****Tema: Protecția mediului și utilizarea resurselor naturale****(EN: Environmental protection and use of natural resources)****- Vizionați înregistrarea video și dezbateți tema „Problemele de mediu”.**

Profesorul împreună cu elevii dezbate tema „Problemele de mediu”(EN:Environment issues). Identificați care sunt problemele de mediu (Metoda: Discuții la tema „Problemele de mediu” (EN: Discussion point on the topic Environment issues). Rezolvați, în baza celor discutate și vizionate, următoarele sarcini:

Cunoaștere:

- Scrieți esența sintagmei „probleme de mediu”, în baza înregistrării video.
- Numiți problemele globale ale mediului, identificate în baza înregistrării video.

Înțelegere:

- Descrieți esența problemelor de mediu în baza următoarei surse informaționale: Match the Environment issues to their definition <https://learningapps.org/watch?v=phexw8mw521>.
- Prezentați printr-o schemă-pește cauzele problemelor de mediu și modalitățile de diminuare a acestora (lucru în grup).

Aplicare:

- Descrieți tipurile de deșeuri și procesul de reciclare selectivă a deșeurilor (lucru în grup ghidat de profesor). Realizați sarcina prin intermediul padlet.com <https://padlet.com/andimitriu337/3nxt341lo3gp>.

- Relatați despre colectarea selectivă a deșeurilor în vederea protecției mediului.

Analiză:

- Descrieți influența problemelor de mediu asupra omului.

- O problemă de mediu în R. Moldova este lipsa unui sistem de gestionare a deșeurilor și poluarea apei. Cum poate fi soluționată această problemă?

Sinteză:

- Scrieți un articol în care să evidențiați importanța colectării selectivă a deșeurilor în propria gospodărie, în instituția/organizația în care activați, în comunitate.

Evaluare:

- Rezolvați următoarea situație de problemă: În organizația în care activați nu se colectează selectiv deșeurile. Cum convingeți echipa de management că colectarea selectivă a deșeurilor este importantă în companie. Scrieți 3 argumente.

- Participați la un seminar european cu tema „Problemele de mediu”. Povestiți audienței cum sunt selectate deșeurile în R. Moldova (discurs oral).

Teoria	Teoria inteligențelor multiple Inteligența interpersonală (H. Gardner) [4] Cu privire la inteligența interpersonală, cercetătorul H. Gardner a descoperit faptul că elevul deține competența de inteligență interpersonală, în acest context, demonstrând capacitatea de a gândi despre alte persoane, de a le asculta și a le înțelege; este empatic, are abilitatea de a recunoaște diferențele dintre oameni și de a aprecia relațiile interpersonale prietenoase, modul lor de gândire, fiind sensibil la motivele, intențiile și stările lor; au capacitatea de a interacționa eficient cu una sau mai multe persoane. De asemenea, în teoria sa, profesorul Gardner menționează că lucrul în echipă trebuie să fie realizat nu doar la nivelul elevilor, ci și al profesorilor.
Principiul	Relații interpersonale prietenoase Principiul <i>Relațiilor interpersonale prietenoase</i> în procesul de învățare enunță faptul că comunicarea interpersonală nu este altceva decât interacțiunea dintre două sau mai multe persoane, unde este prezentă ascultarea activă, înțelegerea și empatia.
Metode didactice	În procesul de învățare se recomandă astfel de metode prin intermediul cărora cadrul didactic implică elevii într-un proces de învățare prin relaționare constructivă, comunicare interpersonală prin schimb de informații și împărtășirea reprezentărilor și sentimentelor. Aceste aspecte pot fi realizate prin discuții informale individuale și de grup, jocuri și conversații, rezolvare în comun a problemelor, activități extracurriculare etc.

Exemplu

Învățământ Profesional Tehnic, ISCED 4

Disciplina: Limba engleză aplicată

Specialitatea: Servicii antiincendiarie

Tema: Evacuarea de urgență în caz de incendiu și combaterea incendiilor
(EN: Emergency Escape and Fire Fighting)

- **Citiți textul informativ despre evacuarea de urgență în caz de incendiu (referință EFL Magazine <https://eflmagazine.com/how-to-evacuate-a-classroom-in-the-event-of-fire/> și reolvați sarcinile de mai jos.**

Profesorul împreună cu elevii dezbate tema „Evacuarea din sala de clasă în caz de incendiu” (EN: How to evacuate a classroom in the event of fire) și identifică procedurile generale de evacuare: traseul de evacuare, sfaturi de siguranță în caz de incendiu, utilizarea stingătoarelor de incendiu. (Metoda: Lectura și înțelegerea textului (EN: Reading and comprehension of the text).

Cunoaștere:

- Definiți sintagma „evacuare de urgență”.
- Enumerați procedurile principale de evacuare în caz de urgență.
- Numiți regulile de comportament în caz de incendiu.

Înțelegere:

- Descrieți planul de evacuare de urgență din cadrul unei instituții de învățământ (lucru în echipă).

Aplicare:

- Descrieți traseul de evacuare în caz de incendiu și regulile de comportament în caz de situație de urgență (lucru în grup ghidat de profesor). Realizați sarcina prin intermediul jamboard.com.

Analiză:

- Descrieți cum se utilizează stingătorul de incendiu. În cazul în care stingătorul de incendiu nu poate fi decșhis, cum poate fi soluționată această problemă? Ce sfaturi propuneți? (Dezbateri în grup).

Sinteză:

- Elaborați un îndrumar electronic de 3 pagini, în care să descrieți reguli și proceduri de siguranță în caz de incendiu. Realizați sarcina prin intermediul instrumentului web <https://www.joomag.com/>

Evaluare:

- Imaginați-vă că lucrați în cadrul Departamentului situații excepționale. Povestiți unui grup de studenți străini, care studiază la o universitate din Republica Moldova, despre evacuarea de urgență în caz de incendiu (Discurs oral).

<p>Teoria</p>	<p>Teoria umanistă a personalității (C. Rogers) [6] Teoria lui C. Rogers pune accent pe importanța cadrului didactic în procesul de formare a competențelor la elevi. Teoria umanistă a personalității abordează dezvoltarea individului într-un mod holist, punând accent pe propriile nevoi, aspirațiile sociale și potențialul uman. În acest context, dezvoltarea competenței de comunicare pragmatică în limba engleză, se bazează pe înțelegerea și dezvoltarea abilităților de a comunica eficient cu ceilalți, având în vedere nevoile și scopurile individului, precum și respectarea și empatizarea față de ceilalți. Prin urmare, cadrul didactic este încurajat să se concentreze pe instruirea centrată pe elev ca subiect al propriului traseu de formare, pe resursele interne ale acestuia, având la bază capacitatea de autoconștientizare și automotivare.</p>
<p>Principiul</p>	<p>Abordarea umanistă a învățării Principiul abordării umaniste a învățării se bazează pe ideea că procesul de învățare este un proces individualizat, centrat pe nevoile și personalitatea elevului, iar cadrele didactice asigură crearea unui climat afectiv pozitiv, care favorizează implicarea elevilor în activități practice și relevante oferindu-le autonomie și responsabilitate în gestionarea propriului proces de învățare.</p>

Metode didactice	În procesul de învățare se recomandă o abordare care înglobează un stil de învățare activ și eficient, adaptat pentru fiecare elev, cu integrarea activităților de învățare în funcție de interesul elevului. Astfel, elevul este implicat, motivat și responsabil pentru progresele pe care le face, este conștient că poate influența procesul de învățare pentru propria lui formare/dezvoltare. Metodele didactice de învățare utilizate în acest scop fac lecțiile interactive și interesante, ajută elevul să înțeleagă conținuturile, pe care ulterior va fi capabil să le aplice în domeniul profesional. În acest scop se utilizează astfel de metode ca proiecte de cercetare, jurnale de reflecții, portofolii, discuții deschise, discuții cu experți, studii de caz etc.
-------------------------	---

Exemplu**Învățământ Profesional Tehnic, ISCED 4****Disciplina: Limba engleză aplicată****Specialitatea: Tehnologia produselor cosmetice și medicinale****Tema: Plante aromatice și oleaginoase (EN: Aromatic and oleaginous plants)**

- Vizionați înregistrarea video despre beneficiile uleiului esențial de lavandă (EN: Benefits Of Lavender Essential Oil) și rezolvați, în baza video-ului, următoarele sarcini:**

Cunoaștere:

- Notați beneficiile uleiului esențial de lavandă pentru sănătatea omului.
- Enumerați, în baza video-ului, maladiile care pot fi tratate cu ulei esențial de lavandă.

Înțelegere:

- Prezentați într-un ciorchine informația privind beneficiile uleiului esențial de lavandă.

Aplicare:

- Elaborați pentru portofoliul personal o fișă instructivă în care să reflectați beneficiile uleiului de lavandă în menținerea stării de sănătate a membrilor familiei.

Analiză:

- Cum vă puteți convinge părinții să utilizeze ulei de lavandă? Scrieți 3 argumente în acest sens.

Sinteză:

- Folosind cunoștințele de la disciplina de specialitate, creați instrucțiuni privind colectarea, păstrarea și depozitarea lavandei.

Evaluare:

- Sunteți tehnician într-o companie de producere a produselor medicinale, la care a venit pentru o vizită de lucru o delegație din străinătate. Povestiți despre cultivarea lavandei în R. Moldova și produsele fabricate în companie.

- Sunteți la stagiere peste hotare și discutați despre plantele aromate benefice pentru tratarea unor maladii. Creați o carte electronică în calameo.com, în care să descrieți beneficiile lavandei în tratarea unor afecțiuni/maladii.

Teoria	Teoria relevanței (Sperber D. și Wilson D. [9]) Teoria relevanței dezvoltată de Sperber și Wilson integrează o viziune generală asupra cogniției umane cu o teorie pragmatică care are ca scop explicarea mecanismelor de înțelegere și de producere a comunicării. Ipoteza de lucru dezvoltată de ei este că enunțurile lingvistice ale unui vorbitor implică așteptări de relevanță suficiente pentru a ghida interpretul către sensul vorbitorului.
---------------	--

	Relevanța este o proprietate a intrărilor în procesele cognitive de baza (percepția, atenția, procesarea informației și memoria), a stimulilor externi, precum enunțuri sau acțiuni, cât și a reprezentărilor interne, precum gândurile sau amintirile. Teoria relevanței are ca scop explicarea comportamentului uman în schimburile comunicative într-un mod unitar, plauzibil cognitiv și testabil empiric, și este o abordare bazată pe cunoaștere a pragmaticii limbajului.
Principiul	Principiul relevanței în comunicare Principiul relevanței în comunicare presupune că în procesul comunicativ, sistemul cognitiv uman tinde către procesarea celor mai relevante informații. Prin urmare, în procesul de învățare se pune accent pe formarea la elevi a competențelor, prin prisma proceselor cognitive de bază: percepția, atenția, procesarea, memorarea activă a informației.
Metode didactice	În procesul de învățare se recomandă de a oferi informații care necesită mai puțin efort de procesare și care captează mai ușor atenția. Astfel, se recomandă utilizarea metodelor care denotă claritate, coerență și furnizare de informații relevante pentru nevoile receptorilor/elevilor, în vederea creării unei comunicări eficiente și captivante. În acest context, e necesar ca profesorul să aleagă cuvinte pentru a se exprima într-un mod clar și concis pentru a transmite informația într-un mod accesibil și ușor de înțeles, să illustreze conceptele cu exemple relevante, să structureze coerent și logic informația, să ofere și să solicite feedback de la elevi, aspect care denotă că informația furnizată este percepută ca fiind relevantă și oferă oportunitatea de a face ajustări și clarificări în demersul instructiv. Acest demers se realizează prin discuții deschise, întrebări și răspunsuri, rezolvare de problem, proiecte de grup, prezentări multimedia sau platforme de învățare online etc.

Exemplu**Învățământ Profesional Tehnic, ISCED 4****Disciplina: Limba engleză aplicată****Specialitatea: Silvicultură****Tema: Flora și fauna în țara mea (EN: Flora and Fauna in my country)**

- Citiți articolul „Fauna și Flora în Republica Moldova”, prezentat în linkul următor: https://docs.google.com/document/d/1P-VymM--Im0VMoc_s2eEFgNqR10XI7TvXQgh_Uh0CuA/edit?usp=sharing.

Rezolvați, în baza acestui articol, sarcinile de mai jos:

Cunoaștere:

- Definiți sintagma „ecosistem forestier”.
- Numiți speciile indigene de plante lemnoase care cresc în pădurile din țara noastră.
- Enumerați speciile native de mamifere care trăiesc în țara noastră.

Înțelegere:

- Reprezentați într-un organizator grafic informația privind flora din Republica Moldova.
- Reprezentați într-o hartă conceptuală informația privind fauna din Republica Moldova.

Aplicare:

- Scrieți o listă de recomandări pentru protecția rezervațiilor forestiere din Republica Moldova.

Analiză:

- De ce credeți că rezervațiile forestiere sunt importante pentru floră și faună?
- Ce concluzie puteți deduce din următoarea informație "Forests occupy around 11% of Moldovan territory. Broad-leaved forests typical for Central Europe predominate. The largest forest tracts represented by the forest reservations Codrii Moldovei and Plaiul Fagului are located in the center of the country".

Sinteză:

- Scrieți un text informativ (400 – 600 cuvinte) cu tema „Protecția florei și faunei din Republica Moldova”.

Evaluare:

- Sunteți tehnician - silvicultor și activați la rezervația Codrii Moldovei. A venit în vizită de lucru o delegație din străinătate. Povestiți despre flora și fauna din aceasta rezervație forestieră.

- Creați un infografic electronic în calameo.com, în care să descrieți fauna și flora țării noastre.

Concluzii

Competența de comunicare pragmatică în limba engleză este imperativă contextului actual pentru cariera profesională. Conținutul acestei competențe e constituit din trei componente esențiale: cunoștințe (Savoir), abilități (Savoir faire) și atitudini (Savoir vivre) ghidează spre proiectarea și desfășurarea unui demers didactic interactiv, axat pe implicarea activă a elevilor în procesul de formare profesională inițială. Formarea competenței de comunicare pragmatică în limba engleză la elevii din învățământul profesional tehnic este un proces complex, care necesită un cadru metodologic axat pe repere teoretice: teorii și principii care fundamentează procesul de învățare și contribuie la elaborarea activităților de învățare, constituite din sarcini de învățare și metode didactice. Cadru metodologic prezentat în această cercetare este imperativ și relevant pentru cadrele didactice care predau limba engleză și limba engleză aplicată în învățământul profesional tehnic cu scopul de a contribui la succesul elevilor în carieră și la dezvoltarea abilităților de comunicare necesare în domeniul profesional.

Referințe:

1. BÎRNAZ, N. *Metodologia elaborării manualului școlar/ Teză de doctor în pedagogie*. Chișinău, 2009.
2. CHILARI, V., PĂDURARU, R., CATĂRĂU, E. *English Language Curriculum for Vocational Education and Training*, 2016. Disponibil: https://edu.gov.md/sites/default/files/curriculum_la_limba_eng.pdf [Accesat la 22.09.2023].
3. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*, 2001. Disponibil: <https://rm.coe.int/1680459f97> [Accesat 25.09.2023].
4. GARDNER, H. *Inteligențe multiple - Noi orizonturi*. București: Editura Sigma, 2006, 320 p. ISBN 978606727063.
5. PIAGET, J. *The development of thought: Equilibration of cognitive structures*. New York: The Viking Press, 1977.
6. ROGERS, C., FREIBERG, H. J. *Freedom to Learn* (3rd edition), 1994, p. 125-128. ISBN: 0024031216, 9780024031211.
7. *Strategia de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020*, 2013. Hotărîre nr. 97 din 01.02.2013 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020. Disponibil: https://ceiti.md/files/an.1_97.pdf [Accesat la 20.09.2023].
8. VYGOTSKY, L. S. *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978. Disponibil: <https://home.fau.edu/musgrove/web/vygotsky1978.pdf> [Accesat la 09.09.2023].
9. WILSON, D., SPERBER, D. *Truthfulness and Relevance*. Published By: Oxford University Press. Mind, New Series, 2002, vol. 111, No. 443, p. 583-632. Disponibil: https://www.dan.sperber.fr/wp-content/uploads/2002_wilson_truthfulness-and-relevance.pdf [Accesat la 20.09.2023].

Date despre autori:

Angela DIMITRIU, doctorand, Școala doctorală Științe Umaniste și ale Educației, Universitatea de Stat din Moldova.

E-mail: andimitriu337@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5074-3724

Nina BÎRNAZ, doctor în pedagogie, conferențiar univrsitar, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială, Universitatea de Stat din Moldova.

E-mail: ninabernazz@gmail.com

ORCID: 0000-0002-2543-6949

Prezentat la 30.10.2023